

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 075 «Маркетинг»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Маркетинг та міжнародна логістика»
(назва освітньої програми)

на тему: «Закупівельна логістика підприємства ТОВ «Фортуна-плас»»

Виконавець:

Студентка факультету міжнародної
економіки

Бирка Крістіна
Олександрівна

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Жарська Ірина Олександрівна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств постійного вдосконалення логістичних процесів, зокрема в частині організації закупівель. Закупівельна логістика виступає ключовим елементом логістичної системи підприємства, адже саме від її ефективності залежить своєчасність та повнота забезпечення виробництва або торгівлі необхідними матеріальними ресурсами. Усе це безпосередньо впливає на ритмічність діяльності, фінансові результати та конкурентоспроможність підприємства.

В умовах постійної зміни зовнішнього середовища, високої конкуренції та динаміки ринкових вимог, підприємства змушені оптимізувати закупівельні процеси, впроваджувати сучасні підходи до вибору постачальників, застосовувати новітні технології управління запасами та логістичними витратами. Крім того, нестабільна економічна ситуація в країні, зростання цін на ресурси та перебої у постачанні через зовнішні чинники підсилюють значущість ефективного управління закупівельною діяльністю.

Особливої актуальності тема дослідження набуває в контексті діяльності конкретних підприємств малого та середнього бізнесу, для яких закупівельна логістика є джерелом як ризиків, так і стратегічних переваг. Саме тому аналіз системи закупівельної логістики на прикладі ТОВ «Фортуна-Плас» дозволяє оцінити сучасний стан організації постачання, виявити проблеми, що стримують розвиток, та запропонувати шляхи удосконалення на основі теоретичних засад і практичних методів логістичного управління.

Варто зазначити, що закупівельна логістика охоплює не лише процеси постачання сировини, товарів і матеріалів, але й включає стратегічне планування потреб, взаємодію з постачальниками, формування замовлень, організацію транспортування та облік витрат. Ефективна система закупівель дозволяє підприємству уникати надлишкових запасів, мінімізувати затрати, знижувати ризики перебоїв у постачанні та забезпечувати гнучкість у реагуванні на зміни попиту. Успішне управління закупівлями формує основу для стабільного функціонування інших логістичних напрямів.

Для підприємств, що діють на українському ринку, важливими є також адаптація до цифрових трансформацій і впровадження інноваційних логістичних рішень. В умовах воєнного стану та зростаючої невизначеності, компанії, які здатні оперативно переорієнтовувати закупівельні канали, укладати гнучкі контракти та застосовувати аналітичні системи контролю за витратами, мають більше шансів на збереження позицій на ринку. Отже, поглиблене вивчення закупівельної логістики має не лише теоретичну цінність, а й важливе прикладне значення для підтримки життєздатності бізнесу в кризових умовах.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних основ закупівельної логістики та проведенні аналізу закупівельної діяльності на підприємстві ТОВ «Фортуна-Плас» з метою розробки пропозицій щодо її вдосконалення.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні завдання:

- розкрити сутність, цілі, функції та особливості закупівельної логістики в системі управління підприємством;
- охарактеризувати сучасні підходи, моделі та інструменти організації закупівельної логістики на підприємстві;
- дослідити внутрішнє середовище підприємства ТОВ «Фортуна-Плас» та проаналізувати його основні логістичні та економічні показники;
- провести оцінку організації закупівельного процесу на підприємстві, включаючи вибір постачальників, способи закупівель і форми взаємодії;
- визначити основні недоліки та проблеми в системі закупівельної логістики підприємства;
- проаналізувати стан управління запасами та визначити напрями їх оптимізації з урахуванням потреб виробництва;
- сформувати стратегію резервного постачання для ключових видів сировини з метою підвищення стійкості логістичної системи;
- надати пропозиції щодо удосконалення закупівельної логістики підприємства на основі отриманих результатів дослідження.

Об'єктом дослідження є логістична система підприємства ТОВ «Фортуна-Плас», що охоплює процеси закупівель і постачання.

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти організації та удосконалення закупівельної логістики на підприємстві ТОВ «Фортуна-Плас».

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи, серед яких: аналіз економічних показників, що дозволило визначити сильні та слабкі сторони діяльності, STEP-аналіз, який охоплює соціальні, економічні, політичні та технологічні чинники, SWOT-аналіз – з метою визначення внутрішніх можливостей та загроз для підприємства, ABC-аналіз та метод порівняння постачальників за ціною, якістю, умовами доставки тощо.

Інформаційною базою дослідження стали підручники й наукові праці українських і зарубіжних авторів з питань організації закупівельної логістики, сучасні аналітичні матеріали. Також у роботі використовувались внутрішні документи ТОВ «Фортуна-Плас», зокрема статистичні та фінансові звіти, дані про закупівлі, постачальників, обсяги залишків сировини, умови співпраці з контрагентами. Частина інформації була отримана під час проходження практики на підприємстві, що дозволило більш точно оцінити реальний стан закупівельної логістики та обґрунтувати практичні рекомендації.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що розроблені заходи щодо вдосконалення закупівельної логістики можуть бути впроваджені в діяльність ТОВ «Фортуна-Плас» для підвищення ефективності управління постачанням, зменшення логістичних витрат, мінімізації ризиків перебоїв у поставках, а також забезпечення стабільності виробничого процесу.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 96 сторінок. Основний зміст викладено на

86 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 11 рисунків. Список використаних джерел містить 58 джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА»** розглянуто сутність, завдання та функції закупівельної логістики як ключового елементу логістичної системи підприємства. Окреслено основні моделі організації закупівель, їх переваги та недоліки, проаналізовано ризики постачання, особливості взаємодії з постачальниками, а також сучасні інструменти автоматизації закупівельних процесів. Особливу увагу приділено впровадженню SRM-систем і цифрових платформ у контексті підвищення ефективності логістичного управління.

Другий розділ **«АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ ТОВ «ФОРТУНА-ПЛАС»»** присвячено дослідженню практичної діяльності підприємства. У ньому подано організаційно-економічну характеристику ТОВ «Фортуна-Плас», проаналізовано динаміку фінансово-господарських показників, проведено STEP- і SWOT-аналіз логістичного середовища. Розглянуто особливості організації закупівельного процесу, методи закупівель, взаємодію з постачальниками та структуру логістичних витрат. Виявлено ключові проблеми, зокрема надмірні залишки сировини, обмежену кількість постачальників і відсутність автоматизації у закупівельній діяльності.

У третьому розділі **«НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗАКУПІВЕЛЬНОЇ ЛОГІСТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ФОРТУНА-ПЛАС»»** обґрунтовано доцільність реалізації комплексу заходів з оптимізації закупівельної діяльності. Зокрема, запропоновано впровадження цифрової SRM-системи для автоматизації закупівель, а також формування резервної бази постачальників для трьох основних видів сировини: сухого молока, кокосової олії та какао-порошку. Для кожного заходу визначено критерії вибору постачальників, механізм реалізації, економічне обґрунтування та очікуваний ефект. Запропоновані рішення спрямовані на зниження логістичних витрат, мінімізацію ризиків перебоїв у постачанні та підвищення стабільності виробництва.

ВИСНОВКИ

Проведене в дипломній роботі дослідження дозволило комплексно розглянути ключові аспекти організації, оцінювання та вдосконалення закупівельної логістики підприємства в умовах сучасного ринкового середовища. У результаті виконаної роботи досягнуто поставлену мету – обґрунтовано теоретичні засади закупівельної логістики, проаналізовано її стан на прикладі конкретного підприємства – ТОВ «Фортуна-Плас», а також запропоновано практичні рекомендації щодо підвищення її ефективності.

У першому розділі систематизовано наукові підходи до трактування закупівельної логістики, розглянуто її роль у логістичному ланцюгу підприємства, визначено основні функції, завдання та моделі організації процесу закупівель. Особливу увагу приділено сучасним методам оптимізації логістики, цифровим рішенням, а також ризикам у постачанні та необхідності управління постачальницькими відносинами на основі SRM-систем. Цей розділ заклав теоретичну основу для практичної частини дослідження.

У другому розділі досліджено діяльність ТОВ «Фортуна-Плас» у розрізі закупівельної логістики. Подано загальну характеристику підприємства, проаналізовано фінансово-економічні показники його роботи, здійснено STEP- і SWOT-аналіз середовища функціонування. Розкрито особливості організації закупівельного процесу, методи співпраці з постачальниками, виявлено ключові проблеми – відсутність резервної системи постачання, обмежений рівень автоматизації та нерівномірне формування запасів. Проведено ABC-аналіз, оцінку логістичних витрат і структури взаємодії з контрагентами, що дозволило визначити зони для покращення логістичних рішень.

У третьому розділі розроблено конкретні напрями удосконалення закупівельної логістики ТОВ «Фортуна-Плас». Запропоновано впровадження цифрової SRM-системи для автоматизації процесів закупівель і моніторингу постачальників. Також обґрунтовано створення резервної системи постачання критично важливих видів сировини: сухого молока, кокосової олії та какао-порошку, для яких відібрано оптимальних альтернативних постачальників за критеріями ціни, якості, умов постачання та сертифікації.

Таким чином, результати дослідження підтверджують доцільність впровадження інтегрованого підходу до управління закупівельною логістикою на підприємстві, що базується на аналізі даних, оцінці ризиків і цифровій трансформації. Запропоновані рішення є практичними, економічно обґрунтованими та мають стратегічне значення для підвищення стійкості логістичної системи ТОВ «Фортуна-Плас», її адаптивності до ринкових змін та забезпечення безперервності виробничих процесів.